

AAN DE RAND

Uitgave van het
PSC ANTWERPEN v.z.w.
Lange Stuivenbergstraat 54, 2060 Antwerpen

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 2024 | JANUARI - FEBRUARI - MAART

Nr. 201

www.psc-antwerpen.be

bpost

PB-PP | B- 714
BELGIE(N)-BELGIQUE

GEBUNDELDE KRACHTEN

MET GEBUNDELDE KRACHTEN GAAN WE DOOR!

Op 6 maart 2024 werd de eerder aangekondigde inkanteling van Het Werk der Daklozen in het Protestants Sociaal Centrum (PSC) gerealiseerd! We gaan met gebundelde krachten samen verder onder de vlag van het PSC. De fusie van beide vzw's was een feestelijk gebeuren in aanwezigheid van alle leden van beide algemene vergaderingen. Een notaris bekrachtigde juridisch de vernieuwde situatie.

Voorafgaand aan de ondertekening van de akte gaven we een terugblik op de boeiende vijftientigjarige geschiedenis van Het Werk der Daklozen tot op heden. Als patrimonium vzw stellen we vast dat onze doelstellingen helemaal in de lijn liggen met die van het PSC en dat we samen meer mogelijkheden hebben om ze te realiseren. Koen Kinsbergen - voorzitter van het PSC - lichtte de diverse activiteiten van het PSC toe: engagement voor de zwaksten in onze samenleving - zowel hier als in de derde wereld - staat daarbij voorop.

Vier leden van onze algemene vergadering vervoegen die van het PSC en drie daarvan versterken hun bestuursploeg. Daarmee blijft de continuïteit van onze werking gegarandeerd. Concreet vertaalt zich dat in de huidige renovatie van de verdiepingen in de Blindestraat tot studio's voor erkende vluchtelingen die dak- of thuisloos zijn. In de maand april nemen de eerste acht bewoners er hun intrek. Tegen de zomer werken we nog twaalf studio's af. Daarna renoveren we de centrale trappenhuis en installeren er een lift. In een volgende fase

pakken we het gebouw boven de keuken en de refter aan, waar we nog eens vijftien studio's plannen.

Het kwartaaltijdschrift Aan de Rand - dat u nu leest - zetten we ook verder. We bereiken er immers vierduizend sympathisanten en sponsors mee. Maar het verschijnt nu als PSC-tijdschrift en we verbreden de inhoudelijke focus naar al zijn werkingen en maatschappelijke thema's die ermee verband houden. Om de druk- en verzendingskosten te beperken zullen we wel geleidelijk aan verschuiven van een papieren naar een digitale verzending. Wil u Aan de Rand niet langer ontvangen of ontvangt u het graag via mail? Hebt u nog andere opmerkingen of suggesties? Laat het ons even weten via info@psc-antwerpen.be.

De rekeningnummers om onze werking te steunen blijven voorlopig ongewijzigd. We zijn u erg dankbaar voor elke bijdrage en wensen u van harte een fijne paastijd.

Bob Cools

HET WINKELTJE SLUIT DE DEUREN

In 2007 startten we in De Steenhouwer - toen nog in de Steenhouwersvest - met de verkoop en verdeling van tweedehandskleding. Die was aanvankelijk vooral bedoeld voor de dakloze bezoekers van ons centrum, maar al vlug vonden ook andere cliënten de weg naar wat wij bij gebrek aan beter het winkeltje noemden. Het waren Martha, Jeanine, Viviane en Mieke die het winkeltje gedurende 17 jaren bestierden. Ze sorteerden de massaal binnengebrachte spullen, scheidden het bruikbare van het onbruikbare, presenteerden de kledij in de rekken en stonden in voor de gratis verdeling én verkoop. Deze kille opsomming gaat evenwel voorbij aan de warme manier waarop ze onze kwetsbare bezoekers onthaalden! Het winkeltje was voor sommige bezoekers dan ook een rustpunt waar men kon ontsnappen aan de hectiek van de eigenlijke ontmoetingsruimte. En de dames zaten nooit om een praatje verlegen...

Maar het winkeltje is niet meer. Enkele weken geleden liep het huurcontract af en de dames, ondertussen 70- en 80-plussers, stoppen definitief. Een alternatief wordt vijfhonderd meter verder geboden door de Boetiek van Filet Divers in de Rolwagenstraat 49 waar ook een sociale kruidenier gevestigd is (zie www.filetdivers.be).

We willen Martha, Jeanine, Viviane en Mieke héél erg bedanken voor hun volgehouden vrijwillige inzet! Jullie waren meer dan geweldig!

Alain Debosschere

PSC DE WOONTERP

Wonen wordt duurder, het aanbod aan degelijke en betaalbare woonsten wordt krappere en wie het toch al moeilijk heeft, valt daar gemakkelijk tussenuit of geraakt er niet eens in. Mensen die hun land moesten ontvluchten voor oorlog en in België verblijfsvergunning krijgen, moeten razendsnel integreren om door allerlei oorzaken dan nog maar miniem kans te maken om woonst te vinden. Tegelijkertijd staan er alleen al in stad Antwerpen zo'n 2000 sociale appartementen leeg: te wachten op renovatiegeld of afbraak.

Het PSC legde in 2017 deze fenomenen samen en kwam overeen met een sociale huisvestingsmaatschappij om tijdelijk 4 grote vluchtelingengezinnen te huisvesten via 'bezetting ter bede', met de bedoeling deze mensen extra tijd en begeleiding te bieden om een geschikte permanente woonst te vinden. Dit laatste verliep erg moeizaam, maar het gebouw moest onverbiddelelijk leeg voor afbraak.

En toen werd het oorlog in Oekraïne ... en de overheid stond organisaties toe om leegstaande sociale appartementen met eigen middelen te renoveren om Oekraïense nieuwkomers te huisvesten. Het PSC investeerde ongeveer een zesde van wat de huisvestingsmaatschappij ooit gevreesd had dat nodig ging zijn en gaf daarmee het hele appartementsblok een nieuwe toekomst op een duurzame manier: met warmtepompen, zonnepanelen, nieuwe keukens en badkamers; volledig goedgekeurd. Van een onbewoonbaar appartementsgebouw met een zeer slechte energiescore tot een volledig gerenoveerd gebouw met zeer goede EPC voor ongeveer € 25.000 per appartement, dat vergt visie en vakmanschap. Resultaat is dat 10 appartementen aan zeer lage huurprijzen konden worden aangeboden aan mensen die er moeilijk tussen geraken op de huurmarkt.

En het gebouw in de buurt van het Te Boelaarpark in Borgerhout vulde zich al snel opnieuw.

Nu wonen er vijf Oekraïense gezinnen, een Russische vrouw, een Syrisch gezin dat via Humanitaire Corridor uit Libanon is overgekomen, een medewerker van PSC Open Huis, zelf van Syrische afkomst, en twee jongeren die vanuit dakloosheid worden gehuisvest onder begeleiding van het CAW. De Oekraïense mensen hebben ons gevonden via protestantse kerken en vanuit het nooddorp op Linkeroever. Het Syrische gezin wordt begeleid vanuit het protestantse solidariteitsproject Huizen van Hoop. Op deze manier bekomen wij een mix die recht doet aan verschillende noden. De huur is sociaal, het woonconcept ook: het gelijkvloers appartement is volledig ingericht als kantoor annex huiswerkkamer en keuken, waar bewoners laagdrempelig beroep kunnen doen op vrijwilligers die er wekelijks permanentie houden. Deze vrijwilligers, twee Belgische mannen en een Oekraïense vrouw, helpen met administratie, klussen, huiswerk, huisbezoeken, gesprekken en uitstapjes. We merken dat deze inzet voor de vrijwilligers zelf ook bijzonder leerzaam en betekenisvol is. Ze kunnen deze zelfstandig vorm geven, met professionele ondersteuning aan de zijlijn, wat misschien eerst wat zoeken is, maar dan een gevoel van betekenis geeft. Vrijwilligers vormen ook weer voelsprietten voor ons als PSC om goed op onze mensen in te spelen.

Onze bewoners gaan nu zelfstandig hun eigen weg: ze volgen Nederlandse lessen, doen vrijwilligerswerk, studeren en gaan werken. De kinderen doen het goed op school.

We lopen de deur niet plat, maar laten merken: we zijn aanspreekbaar naar hun behoeften. Gevluchte mensen, die al zoveel hebben doorstaan, hebben geen betutteling nodig, maar gewoon een veilige plek om zelf in te richten, als uitvalsbasis voor een volgend hoofdstuk in hun leven, met daarbij de mogelijkheid om beroep te doen op hulp zoals zij dit zelf gepast vinden.

Na de eerste fase van tijdelijke huisvesting van dit project biedt deze plek nu dus een duurzame vorm van sociale huisvesting, waar de bewoners zelf kunnen kiezen hoe lang ze hiervan gebruik willen maken.

Meer info over de Woonterp vindt u op onze website: www.psc-antwerpen.be/woonterp.

Petra Schipper

ONZE STRIJD TEGEN EENZAAMHEID EN ARMOEDE

Armoede heeft, buiten financiële gevolgen, ook grote gevolgen voor het welbevinden van een persoon. Het leidt gemakkelijk tot het wegvallen van beschermende netwerken, veroorzaakt drempels en angst om buiten te komen en zorgt voor vervreemding van de omgeving en voor sociaal isolement. Armoede vormt een enorme risicofactor om jezelf te verliezen in eenzaamheid. Eenzaamheid vergroot dan weer de kans op onder andere gezondheidsproblemen, bijvoorbeeld depressie, verstoorde eetlust en slecht slapen. Het staat volgens ons buiten kijf: we moeten armoede en eenzaamheid bestrijden.

PSC Open Huis, een deelwerking van PSC Antwerpen, is een door de stad Antwerpen erkende armoedevereniging waar mensen mét en zonder armoede-ervaring elkaar treffen. Naast de maandelijkse activiteiten bestrijden we samen actief armoede en de daaraan gelinkte eenzaamheid. Hierbij vertrekken we vanuit de ervaringskennis van onze deelnemers. Wij geloven erin dat diegenen die armoede zelf ervaren hebben, het beste kunnen mee nadenken over de bestrijding ervan. Samen slagen we erin armoede en de daaruit vloeiende thema's aan te kaarten en op een onderbouwde en bruikbare manier naar buiten te brengen. We schreven het Dossier Eenzaamheid, ontwierpen in samenwerking met een studente journalistiek een expo over eenzaamheid, ontwikkelden een vormingsaanbod en gingen verschillende samenwerkingen aan in onze strijd tegen armoede en eenzaamheid.

Dossier Eenzaamheid

PSC Open Huis schreef een ervaringsdossier over 'eenzaamheid'. Hierbij werkten we gedurende lange tijd samen met meer dan 20 ervaringsdeskundigen. Op basis van persoonlijke ervaringen en hier en daar wat wetenschap, schreven we besluiten op die onze kennis

en inzichten enorm vergroten. De tips in het dossier helpen in het omgaan met en bestrijden van eenzaamheid.

De kracht van dit dossier? Dat het voor 95% gebaseerd is op wat 'eenzamen' zelf inbrachten!

Meer info vindt u op psc-openhuis.be/dossier-eenzaamheid.

Expo 'Getekend in eenzaamheid'

Eenzaamheid, een begrip dat we allen menen te kennen, is moeilijk onder woorden te brengen. Daarom zocht PSC Open Huis, in samenwerking met journaliste Sarah Van Engeland, naar een manier om eenzaamheid tot uiting te brengen. Het resultaat is een aangrijpende expo die emoties, verhalen en menselijkheid samenbrengt in sprekende portretten en getuigenissen. De reizende expo sensibiliseert bezoekers over de ernst van eenzaamheid bij ouderen en mensen in armoede. Daarnaast hoopt deze tentoonstelling erkenning te geven aan bezoekers die zelf worstelen met eenzaamheid.

De expo bestaat uit acht schetsen en een begeleidende gids. U kan de tentoonstelling aanvragen en combineren met een lezing en/of getuigenissen van ervaringsdeskundigen.

Meer info vindt u op psc-openhuis.be/expo-getekend-in-eenzaamheid.

Ons vormingsaanbod

We deden veel kennis op over armoede en eenzaamheid en hebben onze organisatie op de kaart gezet als expert in deze thema's. We geven er vormingen en lezingen over, vaak gecombineerd met getuigenissen van ervaringsdeskundigen en steeds op maat.

Meer info vindt u op psc-openhuis.be/vormingsaanbod.

Via onze website blijft u op de hoogte van onze verdere ontwikkelingen. Mede dankzij uw steun en giften kunnen wij ons werk blijven verderzetten en zelfs uitbreiden. Hartelijk dank!

Website: psc-openhuis.be
Facebook-pagina: www.facebook.com/PSCOpenHuis

Marjolein Meyfroot

22 MYTHEN OVER MIGRATIE DOORPRIKT: HOE MIGRATIE ECHT WERKT

Zopas publiceerde socioloog en geograaf Hein de Haas een opmerkelijk boek dat vakkundig een hele reeks mythen rond dit fenomeen doorprikt en de verkeerde, ja zelfs leugenachtige voorstellingen de grond inboort. Een absolute *must-read*!

Niet de aanstormende klimaatcatastrofe, niet de vernietiging van het leefmilieu, niet de sociale en fiscale ongelijkheid, niet de maatschappelijke ravages van het neoliberalisme, maar wel de migratie motiveert massa's kiezers in hun stemkeuze, die dan 'logischerwijze' uitgaat naar de (extreem-)rechtse partijen en politici die onvermoeibaar op die éne spijker kloppen.

Repetitieve slogans en simplistische beeldvorming wakkeren de angst bij de bevolking aan. Centruimpolitici laten zich meeslepen in het retorische opbod rond de 'massa's vreemdelingen' die Europa en de VS zogezegd 'overrompelen'.

Maar wat vertellen de talloze wetenschappelijke studies die over migratie werden gemaakt? De harde feiten, de nuchtere constataties staan vaak lijnrecht tegenover de aannames die het publieke debat overheersen.

Dit wordt duidelijk gemaakt door Hein de Haas, een autoriteit inzake migratiestudies. Deze hoogleraar aan de Universiteiten van Amsterdam en Maastricht is tevens mededirecteur van het International Migration Institute (IMI) aan de Universiteit van Oxford waar hij vele jaren heeft doorgebracht.

Hij focust niet op één welbepaald land, maar neemt heel Europa en de VS in het vizier. Bovendien gaat hij in de herkomstlanden ook op zoek naar de oorzaken van de internationale bevolkingsbewegingen. En wat blijkt?

- Neen, we leven niet in tijden van ongekennde massamigratie: ten opzichte van het verleden zijn "de huidige migratieniveaus niet ongeëvenaard en ze versnellen niet" (p. 47).
- Neen, de illegale migratie loopt niet uit de hand: "Er is geen sprake van een exodus van illegale migranten uit het mondiale Zuiden die massaal naar het mondiale Noorden trekken" (p. 62-64).
- Neen, de wereld kampt niet met een vluchtelingencrisis: "De data weerleggen onmiskenbaar de wijdverbreide opvatting dat het Westen wordt bedreigd door een aanzwellende stroom vluchtelingen die de capaciteit van asielsystemen te boven gaat" (p. 81).
- Neen, de immigranten pikken 'onze' banen niet in en ze doen de lonen niet dalen: "Het effect van immigratie op de lonen en werkgelegenheid is heel klein" (p. 179).

- Neen, de immigratie ondermijnt de verzorgingsstaat niet: "Er is geen bewijs dat immigratie de levensvatbaarheid van de verzorgingsstaat aantast (...) [ze] is in vele opzichten juist van cruciale betekenis om zorgstelsels en de zorg voor kinderen en ouderen in stand te houden" (p. 197).
- Neen, immigratie doet de criminaliteit niet stijgen: "In werkelijkheid zijn onze samenlevingen veiliger geworden terwijl de immigrantengemeenschappen zijn gegroeid (...) [en] immigranten vertonen doorgaans minder crimineel gedrag dan niet-migrant" (p. 254).

Door deze korte citaten wekken we misschien de indruk dat Hein de Haas gratuite en polemische provocaties neerpent. Niets is minder waar. Nuance en meticuleuze bewijsvoering staan centraal, want de analyses zijn altijd gebaseerd op overvloedig statistisch en kwalitatief bewijsmateriaal – zie de vijftig bladzijden voetnoten tjokvol referenties.

Precies omdat die vaststellingen ingaan tegen wat het 'gezond verstand' ons leert, tegen wat de mediabeelden ons 'tonen' en vooral wat bepaalde politici ons voorhouden, is de aanpak van de Haas zo efficiënt én noodzakelijk.

Let wel: ook stellingen die door 'links' verdedigd worden, moeten eraan geloven. Migratie is geen "wanhopige vlucht uit de ellende" (het gaat meestal over personen uit landen met een gemiddeld ontwikkelingsniveau die beschikken over de nodige middelen om de tocht aan te vatten).

Immigratie is geen oplossing voor de vergrijzing. Klimaatverandering zal niet tot massamigratie leiden. Links is niet per se pro migratie en rechts niet per se contra. Enzovoort. Reden te meer voor iedereen om dit boek te lezen: verkeerde voorstellingen over migratie, van welke aard ook, staan een gepaste omgang met het fenomeen in de weg.

Dit is een ingekorte versie van de boekrecensie die Guy Vanthemsche op 1 december 2023 schreef voor www.dewereldmorgen.be.

Hein de Haas. 'Hoe migratie echt werkt. Het ware verhaal over migratie aan de hand van 22 mythen.' Het Spectrum, Amsterdam, 2023, 519 pp. ISBN 978 9000 3868 57

BB SPONSORT ONS PROJECT!

Bureau Bouwtechniek (BB) is een technisch ontwerp- en adviesbureau voor architectuur, technische en duurzame renovaties en technisch advies. BB bestaat sinds 1995 en heeft vestigingen in Antwerpen, Brussel en Gent.

Wij zijn een onderneming met een alert sociaal en ecologisch bewustzijn. Wij nemen als architecten en ingenieurs onze verantwoordelijkheid om het verschil te maken. Om ons actief in te zetten voor een betere wereld. Dat doen we door gebouwen juist te ontwerpen, bouwen en onderhouden. In elke samenwerking die we aangaan nodigen we onze partners uit deze ambitie samen met ons te onderschrijven. We dromen van meer menselijkheid en duurzame partnerships die inzetten op een volhoudbare wereld.

Tweejaarlijks zetten we onze schouders onder onze fietssponsortocht voor het goede doel. Dit keer viel de keuze van onze collega's op het project van Het Werk der Daklozen. Aanloop tot deze keuze was een audit die we in 2023 (gratis) deden voor de vzw ter voorbereiding van de noodzakelijke verbouwing van het pand in de Blindestraat. Met z'n allen zetten we een grote sponsoractie op onder ons netwerk waarin we behalve naar

euro's ook op zoek gaan naar bouwbenodigdheden of expertise die we kunnen inzetten om een oplossing te bieden aan complexe bouwtechnische uitdagingen.

Onze fietstocht vindt plaats op 14 september in de ruime omgeving van Oudenaarde. Kent u nog bedrijven die interesse hebben in een netwerkevent op of rond de fiets? U mag het ons altijd laten weten.

Ilse.vandesande@b-b.be
<https://b-b.be/nl/>

**Bureau
Bouwtechniek**

REAGEREN KAN

Hebt u vragen of bedenkingen? Wilt u gewoon uw mening of een gedachte kwijt?

U kan steeds reageren via **info@psc-antwerpen.be**
of via telefoon: **0486/12 50 44** (contactpersoon Petra Schipper).

Als u de voorkeur geeft aan pen en papier dan treft u ons op

PSC Antwerpen vzw, Aan de Rand, t.a.v. Petra Schipper
Lange Stuivenbergstraat 54, 2060 Antwerpen.

U KAN ONS HELPEN door ons project 'renovatie van gebouwen WDD' financieel te steunen.
Wij danken u voor elke gift, hoe klein deze ook mag zijn!

VOOR GIFTEN ONDER 40 EURO EN/OF INDIEN U GEEN FISCAAL ATTEST WENST, kan u storten op rekening:

Bankrekening IBAN BE23 4127 1725 8191

van HET WERK DER DAKLOZEN, BLINDESTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

* * * * *

GIFTEN VANAF 40 EURO KAN U (BINNEN EENZELFDE BUGERLIJK JAAR) AFTREKKEN VAN UW BELASTINGEN.

Hiervoor hebt u een fiscaal attest nodig. Dit attest kan u enkel bekomen als u stort op onze EIGEN PROJECTREKENING binnen de Koning Boudewijnstichting. De Stichting verleent de wettelijke fiscale vrijstelling aan schenkers die via onze eigen projectrekening giften doen.

U kan storten op rekening:

Bankrekening BE10 0000 0000 0404

van KONING BOUDEWIJNSTICHTING, BREDERODESTRAAT 21, 1000 BRUSSEL

Mededeling: 623/3706/30039